

20.04.2005

Kystverket
Serviceboks 2
6025 Ålesund

Høring:

Søknad om tillatelse til omlastning av olje fra skip til skip ved Reinøya, Bøkfjord, Sør- Varanger kommune.

Vi viser til Kystverkets høringsnotat vedrørende søknad fra Kirkenes Transit AS om å foreta omlasting fra skip-til-skip i Bøkfjorden i Sør-Varanger kommune. Norges Naturvernforbund og Naturvernforbundet i Sør-Varanger har vurdert forslaget og finner at dette medfører økt risiko for alvorlige oljeforurensning. Aktiviteten har en rekke uheldige effekter som ikke er tilstrekkelig ivaretatt, og vi ber derfor om at søknaden avslås.

Søknaden virker svært lite gjennomarbeidet og fungerer ikke godt som bakgrunnsdokument for å gi tillatelse til en slik alvorlig aktivitet. Vi etterspør også mer utfyllende dokumenter vedrørende beredskapsplaner og hvilke effekter en slik aktivitet vil medføre.

Norges Naturvernforbund og Naturvernforbundet Sør-Varanger har følgende kommentarer til høringsnotatet:

1. Økt fare for oljeulykker

Naturvernforbundet har tidligere uttrykt stor bekymring for den økende oljetransporten i Barentshavet fra Russland langs norskekysten. I vår høringsuttalelse til Stortingets samferdselskomité dette år argumenterte vi sterkt for at denne typen trafikk må dirigeres godt utenfor kysten av Norge for å redusere faren for potensielle ulykker med påfølgende oljekatastrofer. En omlasting av olje i Bøkfjorden i Sør-Varanger vil medføre oljetankere opp til 300 000 DWT inn i fjæresteinene i Øst-Finnmark. Dette vil uten tvil øke risikoen for oljeulykker.

2. Oljevernberedskap

Den nåværende oljevernberedskapen i Finnmark har vært kraftig kritisert fra flere hold de siste årene. Omlastingen i Bøkfjorden vil bidra til en enda større risiko for oljeulykker. Slik det kommer frem av høringsnotatet er det Sør-Varanger kommune som skal ivareta sikkerheten ved hjelp inntekter fra havneavgift. Det kreves betydelige oljevernressurser i form av slepebåter, økt overvåkning og beredskapsutstyr og mannskap ved en slik aktivitet.

Naturvernforbundet har svært vanskelig for å se at Sør-Varanger kommune kan dekke dette behovet. Til tross for den tilsøkte aktiviteten er relativt "liten" vil det være behov for en utstrakt oljevernberedskap i området. Ikke bare i Kirkenes og Bøkfjorden, men også på kyststrekningen i Varangerfjorden og mot Vardø som vil få en økt kystnær trafikk av oljetankere.

3. Verneverdige områder

Varangerfjorden er kjent for å være et svært viktig overvintringssted for sjøfugl, inkludert truede arter som praktørfugl og stellerand. Stellerand har sin vestligste utbredelse i Varangerfjorden og er klassifisert som nasjonal ansvarsart, hvilket betyr at Norge har forpliktet seg til å beskytte denne fuglearten. Stelleranden er også på den internasjonale rødlisten.

Innerst i Munkefjord/ Neiden området er det i tillegg et vernet naturvernområde som vil være sårbart for drivende oljesøl.

Økt oljetransport i Varanger vil naturlig nok utgjøre en potensiell trussel mot disse sjøfuglbestandene som oppholder seg i dette området i vinter- og vårhalvåret. Mindre utslipp kan føre til katastrofale konsekvenser i denne tidsperioden. En større oljeulykke vil ha skjebnesvangre konsekvenser for det unike fuglelivet i området (Sør-Varanger).

4. Kulturhistoriske verdier

Området som søknaden gjelder har store kulturhistoriske verdier. Det ligger historiske østsamiske kulturminner i området, i tillegg til steinalderboplasser. Vi etterspør en vurdering av landbaserte aktiviteter på Reinøya og omkringliggende områder.

5. Friluftsliv

Ved en døgnkontinuerlig helårsdrift av skip med skip-til-skip omlastning vil det naturlig nok være en forringelse av det lokale rekreasjonsområdet. Dette vil sannsynligvis også ha en effekt på turistnæringen og representere et verditap for fastboende og hytteeiere.

6. Laksefiske

Området er kjent for svært gode lakseelver og Bøkfjorden er nasjonal laksefjord. Den viktigste elva i området er Neiden og ligger innerst i Neidenfjorden, som er en nært tilknyttet nabofjord til Bøkfjorden. Laksefisket i Neiden utgjorde en fangst på over 4300 kilo i 2004. Dette gjør Neiden til et av de største lakseelvene i Finnmark. Små og større ulykker kan påvirke disse laksebestandene, og ikke minst redusere dets omdømme internasjonalt for fritidsfiskere.

Oljevernberedskap står høyt på den politiske dagsorden for tiden. Vi vil på det sterkeste advare mot å sette i verk slik omlastingspraksis som er foreslått i denne søknaden. Omlasting av råolje i Bøkfjorden er ikke innenfor vår forståelse av oljevernsikkerhet, og konsekvensene ved en eventuell ulykke vil være katastrofale for det unike dyrelivet og lokalbefolkningen i Sør-Varanger. På bakgrunn av dette forventer Norges Naturvernforbund og Naturvernforbundet Sør-Varanger at søknaden om omlasting av olje fra skip-til-skip i Bøkfjorden blir avslått.

Vi takker for muligheten til å komme med innspill

MVH

Norges Naturvernforbund og Naturvernforbundet Sør-Varanger

Ved

Alf Ring Pettersen
Rådgiver, Marint Miljø, Norges Naturvernforbund